

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೇಂಕಟನಾಥಾರ್ಯಃ ಕವಿತಾರ್ಕಿಕಕೇಸರೀ |
ವೇದಾಂತಾಚಾರ್ಯವರ್ಯೋ ಮೇ ಸನ್ನಿಧತ್ತಾಂ ಸದಾ ಹೃದಿ ||

|| ಶ್ರೀಹಯಗ್ರೀವಸ್ತೋತ್ರಂ ||

This document has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

ಶ್ರೀ ರಂಗರಾಮಾನುಜ ಮಹಾದೇಶಿಕರ್

His Holiness śrīmad āṇḍavan of śrīraṅgam

*This was typeset using skt, L^AT_EX, Itrans, and the Baraha font.

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

॥ ಶ್ರೀಹಯಗ್ರೀವಸ್ತೋತ್ರಂ ॥

ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೇಂಕಟನಾಥಾರ್ಯಃ ಕವಿತಾರ್ಕಿಕಕೇಸರೀ |

ವೇದಾಂತಾಚಾರ್ಯವರ್ಯೋ ಮೇ ಸನ್ನಿಧತ್ತಾಂ ಸದಾ ಹೃದಿ ||

ಜ್ಞಾನಾನಂದಮಯಂ ದೇವಂ ನಿರ್ಮಲಸ್ಥಟಿಕಾಕೃತಿಂ |
ಆಧಾರಂ ಸರ್ವವಿದ್ಯಾನಾಂ ಹಯಗ್ರೀವಮುಪಾಸ್ಮಹೇ || ೧ ||

ಸ್ವತಃ ಸಿದ್ಧಂ ಶುದ್ಧಸ್ಥಟಿಕಮಣಿ ಭೂಭೃತ್ಪ್ರತಿಭಟಂ
ಸುಧಾಸದ್ಧೀಚೀಭಿದ್ಯುತಿಭಿರವದಾತತ್ರಿಭುವನಂ |
ಅನಂತೈಸ್ತ್ರಯ್ಯಂತೈರನುವಿಹಿತ ಹೇಷಾಹಲಹಲಂ
ಹತಾಶೇಷಾವದ್ಯಂ ಹಯವದನಮೀಡೀಮಹಿ ಮಹಃ || ೨ ||

ಸಮಾಹಾರಃ ಸಾಮ್ನಾಂ ಪ್ರತಿಪದಮೃಚಾಂ ಧಾಮ ಯಜುಷಾಂ
ಲಯಃ ಪ್ರತ್ಯೂಹಾನಾಂ ಲಹರಿ ವಿತತಿಬೋಧಜಲಧೇಃ |
ಕಥಾದರ್ಪಕ್ಷುಭ್ಯತ್ಕಥಕಕುಲ ಕೋಲಾಹಲಭವಂ
ಹರತ್ವಂತರ್ಧ್ವಾಂತಂ ಹಯವದನ ಹೇಷಾ ಹಲಹಲಃ || ೩ ||

ಪ್ರಾಚೀ ಸಂಧ್ಯಾ ಕಾಚಿದಂತರ್ನಿಶಾಯಾಃ
ಪ್ರಜ್ಞಾದೃಷ್ಟೇರಂಜನಶ್ರೀರಪೂರ್ವಾ |
ವಕ್ತ್ರೀ ವೇದಾನ್ ಭಾತು ಮೇ ವಾಜಿವಕ್ತ್ರಾ
ವಾಗೀಶಾಖ್ಯಾ ವಾಸುದೇವಸ್ಯ ಮೂರ್ತೀಃ || ೪ ||

ವಿಶುದ್ಧ ವಿಜ್ಞಾನ ಘನ ಸ್ವರೂಪಂ
ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಶ್ರಾಣನ ಬದ್ಧದೀಕ್ಷಂ |
ದಯಾನಿಧಿಂ ದೇಹಭೃತಾಂ ಶರಣ್ಯಂ
ದೇವಂ ಹಯಗ್ರೀವಮಹಂ ಪ್ರಪದ್ಯೇ || ೫ ||

ಅಪೌರುಷೇಯೈರಪಿ ವಾಕ್ಪಪಂಚೈಃ
 ಅದ್ಯಾಪಿ ತೇ ಭೂತಿಮದೃಷ್ಟಪಾರಾಂ |
 ಸ್ತುವನ್ನಹಂ ಮುಗ್ಧ ಇತಿ ತ್ವಯೈವ
 ಕಾರುಣ್ಯತೋ ನಾಥ ಕಟಾಕ್ಷಣೀಯಃ || ೬ ||

ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯರಮ್ಯಾ ಗಿರಿಶಸ್ಯ ಮೂರ್ತಿಃ
 ದೇವೀ ಸರೋಜಾಸನ ಧರ್ಮಪತ್ನೀ |
 ವ್ಯಾಸಾದಯೋಽಪಿ ವ್ಯಪದೇಶ್ಯ ವಾಚಃ
 ಸ್ಫುರಂತಿ ಸರ್ವೇ ತವ ಶಕ್ತಿಲೇಶೈಃ || ೭ ||

ಮಂದೋಽಭವಿಷ್ಯನ್ನಿಯತಂ ವಿರಿಂಚೋ
 ವಾಚಾಂ ನಿಧೇ ವಂಚಿತಭಾಗಧೇಯಃ |
 ದೈತ್ಯಾಪನೀರ್ತಾ ದಯಯೈವ ಭೂಯೋಽಪಿ
 ಅಧ್ಯಾಪಯಿಷ್ಯೋ ನಿಗಮಾ ನ ಚೇತ್ ತ್ವಂ || ೮ ||

ವಿತರ್ಕಡೋಲಾಂ ವ್ಯವಧೂಯ ಸತ್ತ್ವೇ
 ಬೃಹಸ್ಪತಿಂ ವರ್ತಯಸೇ ಯತಸ್ತ್ವಂ |
 ತೇನೈವ ದೇವ ತ್ರಿದಶೇಶ್ವರಾಣಾಂ
 ಅಸ್ತುಷ್ಟ ಡೋಲಾಯಿತ ಮಾಧಿರಾಜ್ಯಂ || ೯ ||

ಅಗ್ನೌ ಸಮಿದ್ಧಾರ್ಚಿಷಿ ಸಪ್ತತಂತೋಃ
 ಆತಸ್ಥಿರ್ವಾ ಮಂತ್ರಮಯಂ ಶರೀರಂ |
 ಅಖಿಂಡಸಾರೈರ್ಹವಿಷಾಂ ಪ್ರದಾನೈಃ
 ಆಪ್ಯಾಯನಂ ವ್ಯೋಮಸದಾಂ ವಿಧತ್ಸೇ || ೧೦ ||

ಯನ್ಮೂಲಮೀದೃಕ್ ಪ್ರತಿಭಾತಿ ತತ್ತ್ವಂ
 ಯಾ ಮೂಲಮಾಮ್ನಾಯ ಮಹಾದ್ರೂಮಾಣಾಂ |
 ತತ್ತ್ವೇನ ಜಾನಂತಿ ವಿಶುದ್ಧ ಸತ್ತ್ವಾಃ
 ತಾಮಕ್ಷರಾ ಮಕ್ಷರಮಾತ್ಮಕಾಂ ತ್ವಾಂ || ೧೧ ||

ಅವ್ಯಾಕೃತಾದ್ ವ್ಯಾಕೃತವಾನಸಿ ತ್ವಂ
 ನಾಮಾನಿ ರೂಪಾಣಿ ಚ ಯಾನಿ ಪೂರ್ವಂ |
 ಶಂಸಂತಿ ತೇಷಾಂ ಚರಮಾಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಂ
 ವಾಗೀಶ್ವರ ತ್ವಾಂ ತ್ವದುಪಜ್ಞವಾಚಃ || ೧೨ ||

ಮುಗ್ಧೇಂದು ನಿಷ್ಯಂದ ವಿಲೋಭನೀಯಾಂ
 ಮೂರ್ತಿಂ ತವಾನಂದ ಸುಧಾ ಪ್ರಸೂತಿಂ |
 ವಿಪಶ್ಚಿತಶ್ಚೇತಸಿ ಭಾವಯಂತೇ
 ವೇಲಾಮುದಾರಾಮಿವ ದುಗ್ಧಸಿಂಧೋಃ || ೧೩ ||

ಮನೋಗತಂ ಪಶ್ಯತಿ ಯಃ ಸದಾ ತ್ವಾಂ
 ಮನೀಷಿಣಾಂ ಮಾನಸ ರಾಜಹಂಸಂ |
 ಸ್ವಯಂ ಪುರೋಭಾವ ವಿವಾದಭಾಜಃ
 ಕಿಂಕುರ್ವತೇ ತಸ್ಯ ಗಿರೋ ಯಥಾಹಂ || ೧೪ ||

ಅಪಿ ಕ್ಷಣಾರ್ಧಂ ಕಲಯಂತಿ ಯೇ ತ್ವಾಂ
 ಆಪ್ಲಾವಯಂತಂ ವಿಶದೈರ್ಮಯೂಖೈಃ |
 ವಾಚಾಂ ಪ್ರವಾಹೈರನಿವಾರಿತೈಸ್ತೇ
 ಮಂದಾಕಿನೀಂ ಮಂದಯಿತುಂ ಕ್ಷಮಂತೇ || ೧೫ ||

ಸ್ವಾಮಿನ್ ಭವದ್ಧ್ಯಾನ ಸುಧಾಭಿಷೇಕಾತ್
 ವಹಂತಿ ಧನ್ಯಾಃ ಪುಲಕಾನುಬಂಧಂ |
 ಅಲಕ್ಷಿತೇ ಕ್ವಾಪಿ ನಿರೂಢಮೂಲಂ
 ಅಂಗೇಷ್ಟಿವಾನಂದಧುಂ ಅಂಕುರಂತಂ || ೧೬ ||

ಸ್ವಾಮಿನ್ ಪ್ರತೀಚಾ ಹೃದಯೇನ ಧನ್ಯಾಃ
 ತ್ವದ್ಧ್ಯಾನ ಚಂದ್ರೋದಯ ವರ್ಧಮಾನಂ |
 ಅಮಾಂತಮಾನಂದ ಪಯೋಧಿಮಂತಃ
 ಪಯೋಭಿರಕ್ಷಾಂ ಪರಿವಾಹಯಂತಿ || ೧೭ ||

ಸ್ವೈರಾನುಭಾವಾಸ್ತ ದಧೀನ ಭಾವಾಃ
 ಸಮೃದ್ಧವೀರ್ಯಾಸ್ತ ದನುಗ್ರಹೇಣ |
 ವಿಪಶ್ಚಿತೋ ನಾಥ ತರಂತಿ ಮಾಯಾಂ
 ವೈಹಾರಿಕೀಂ ಮೋಹನ ಪಿಂಞಿಕಾಂ ತೇ || ೧೮ ||

ಪ್ರಾಜ್ಞಿರ್ಮಿತಾನಾಂ ತಪಸಾಂ ವಿಪಾಕಾಃ
 ಪ್ರತ್ಯಗ್ರನಿಃಶ್ರೇಯಸ ಸಂಪದೋ ಮೇ |
 ಸಮೇಧಿಷೀರಂಸ್ತವ ಪಾದಪದ್ಮೇ
 ಸಂಕಲ್ಪ ಚಿಂತಾಮಣಯಃ ಪ್ರಣಾಮಾಃ || ೧೯ ||

ವಿಲುಪ್ತ ಮೂರ್ಧನ್ಯ ಲಿಪಿ ಕ್ರಮಾಣಾಂ
 ಸುರೇಂದ್ರ ಚೂಡಾಪದ ಲಾಲಿತಾನಾಂ |
 ತ್ವದಂಘ್ರಿ ರಾಜೀವ ರಜಃಕಣಾನಾಂ
 ಭೂರ್ಯಾ ಪ್ರಸಾದೋ ಮಯಿ ನಾಥ ಭೂರ್ಯಾತ್ || ೨೦ ||

ಪರಿಸ್ಫುರನ್ನೂಪುರ ಚಿತ್ರಭಾನು-
 ಪ್ರಕಾಶ ನಿರ್ಧೂತ ತಮೋನುಷಂಗಾಂ |
 ಪದದ್ವಯೀಂ ತೇ ಪರಿಚಿನ್ಮಹೇಽಂತಃ
 ಪ್ರಬೋಧ ರಾಜೀವ ವಿಭಾತ ಸಂಧ್ಯಾಂ || ೨೧ ||

ತ್ವತ್ಕಿಂಕರಾಲಂಕರಣೋಚಿತಾನಾಂ
 ತ್ವಯೈವ ಕಲ್ಪಾಂತರ ಪಾಲಿತಾನಾಂ |
 ಮಂಜುಪ್ರಣಾದಂ ಮಣಿನೂಪುರಂ ತೇ
 ಮಂಜೂಷಿಕಾಂ ವೇದಗಿರಾಂ ಪ್ರತೀಮಾಃ || ೨೨ ||

ಸಂಚಿಂತಯಾಮಿ ಪ್ರತಿಭಾದಶಾಸ್ಥಾನ್
 ಸಂಧುಕ್ಷಯಂತಂ ಸಮಯ ಪ್ರದೀಪಾನ್ |
 ವಿಜ್ಞಾನ ಕಲ್ಪದ್ರೂಮ ಪಲ್ಲವಾಭಂ
 ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮುದ್ರಾ ಮಧುರಂ ಕರಂ ತೇ || ೨೩ ||

ಚಿತ್ತೇ ಕರೋಮಿ ಸ್ಫುರಿತಾಕ್ಷಮಾಲಂ
 ಸವ್ಯೇತರಂ ನಾಥ ಕರಂ ತ್ವದೀಯಂ |
 ಜ್ಞಾನಾಮೃತೋದಂಚನಲಂಪಟಾನಾಂ
 ಲೀಲಾಘಟೀ ಯಂತ್ರಮಿವಾಶ್ರಿತಾನಾಂ || ೨೪ ||

ಪ್ರಬೋಧ ಸಿಂಧೋರರುಣೈಃ ಪ್ರಕಾಶೈಃ
 ಪ್ರವಾಳ ಸಂಘಾತಮಿವೋದ್ವಹಂತಂ |
 ವಿಭಾವಯೇ ದೇವ ಸಪುಸ್ತಕಂ ತೇ
 ವಾಮಂ ಕರಂ ದಕ್ಷಿಣಮಾಶ್ರಿತಾನಾಂ || ೨೫ ||

ತಮಾಂಸಿ ಭಿತ್ತಾ ವಿಶದೈರ್ಮಯೂಖೈಃ
 ಸಂಪ್ರೀಣಯಂತಂ ವಿದುಷಶ್ಚಕೋರಾಃ |
 ನಿಶಾಮಯೇ ತ್ವಾಂ ನವಪುಂಡರೀಕೇ
 ಶರದ್ಭನೇ ಚಂದ್ರಮಿವ ಸ್ಫುರಂತಂ || ೨೬ ||

ದಿಶಂತು ಮೇ ದೇವ ಸದಾ ತ್ವದೀಯಾಃ
 ದಯಾತರಂಗಾನುಚರಾಃ ಕಟಾಕ್ಷಾಃ |
 ಶ್ರೋತ್ರೇಷು ಪುಂಸಾಮಮೃತಂ ಕ್ಷರಂತೀಂ
 ಸರಸ್ವತೀಂ ಸಂಶ್ರಿತ ಕಾಮಧೇನುಂ || ೨೭ ||

ವಿಶೇಷವಿತ್ತಾರಿಷದೇಷು ನಾಥ
 ವಿದಗ್ಧ ಗೋಷ್ಟೀಸಮರಾಂಗಣೇಷು |
 ಜಿಗೀಷತೋ ಮೇ ಕವಿತಾರ್ಕಿಕೇಂದ್ರಾಃ
 ಜಿಹ್ವಾಗ್ರ ಸಿಂಹಾಸನಮಭ್ಯುಪೇಯಾಃ || ೨೮ ||

ತ್ವಾಂ ಚಿಂತಯ್ತು ತ್ವನ್ಮಯತಾಂ ಪ್ರಪನ್ನಃ
 ತ್ವಾಮುದ್ಗುಣ್ಣ ಶಬ್ದಮಯೇನ ಧಾಮ್ನಾ |
 ಸ್ವಾಮಿಃ ಸಮಾಜೇಷು ಸಮೇಧಿಷೀಯ
 ಸ್ವಚ್ಛಂದ ವಾದಾಹವ ಬದ್ಧಶೂರಃ || ೨೯ ||

ನಾನಾವಿಧಾನಾಮಗತಿಃ ಕಲಾನಾಂ

ನ ಚಾಪಿ ತೀರ್ಥೇಷು ಕೃತಾವತಾರಃ |

ಧ್ರುವಂ ತವಾನಾಥಪರಿಗ್ರಹಾಯಾಃ

ನವಂ ನವಂ ಪಾತ್ರಮಹಂ ದಯಾಯಾಃ || ೩೦ ||

ಅಕಂಪನೀಯಾನ್ಯಪನೀತಿ ಭೇದೈಃ

ಅಲಂಕೃಷೀರ್ಣ ಹೃದಯಂ ಮದೀಯಂ |

ಶಂಕಾಕಳಂಕಾಪಗಮೋಜ್ಜ್ವಲಾನಿ

ತತ್ತ್ವಾನಿ ಸಮ್ಯಂಚಿ ತವ ಪ್ರಸಾದಾತ್ || ೩೧ ||

ವ್ಯಾಖ್ಯಾ ಮುದ್ರಾಂ ಕರಸರಸಿಜೈಃ ಪುಸ್ತಕಂ ಶಂಖಚಕ್ರೇ

ಬಿಭ್ರದ್ಭಿನ್ನಸ್ಥಟಿಕರುಚಿರೇ ಪುಂಡರೀಕೇ ನಿಷಣ್ಣಃ |

ಅಮ್ಲಾನಶ್ರೀರಮೃತವಿಶದೈರಂಶುಭಿಃ ಪ್ಲಾವರ್ಯಾ ಮಾಂ

ಆವಿಭೂಯಾದನಘ ಮಹಿಮಾ ಮಾನಸೇ ವಾಗಧೀಶಃ || ೩೨ ||

ವಾಗರ್ಥ ಸಿದ್ಧಿಹೇತೋಃ

ಪಠತ ಹಯಗ್ರೀವಸಂಸ್ತುತಿಂ ಭಕ್ತ್ಯಾ |

ಕವಿತಾರ್ಕಿಕಕೇಸರಿಣಾ

ವೇಂಕಟನಾಥೇನ ವಿರಚಿತಾಮೇತಾಂ || ೩೩ ||

|| ಇತಿ ಶ್ರೀಹಯಗ್ರೀವಸ್ತೋತ್ರಂ ಸಮಾಪ್ತಂ ||

ಕವಿತಾರ್ಕಿಕಸಿಂಹಾಯ ಕಲ್ಯಾಣಗುಣಶಾಲಿನೇ |

ಶ್ರೀಮತೇ ವೇಂಕಟೇಶಾಯ ವೇದಾಂತ ಗುರವೇ ನಮಃ ||